

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1996/24
KARAR NO : 1996/80

ÖZET: Suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ali Toraman- Çığlık Köyü Tüzel Kişiliği
Hüseyin Çelik- Şatıroba Köyü Tüzel Kişiliği
Abuzer Özcan - Çömlek Oba " " "
Şaban Dede - Gürobası " " "
Şeyho Doğan - Kelhalil " " "

Davalı : Sürgü Belediye Başkanlığı-Doğanşehir/MALATYA

O L A Y : Davacılar, temsil ettikleri köylerin ortak merasından çıkan suyu kadimden beri kullandıklarını, suyun kendi köylerine içme suyu olarak getirilmesi amacıyla Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile çalışmalar yapıldığı, davalı Sürgü Belediyesinin Sürgü Belediyesi hudutları haricindeki bu su hakkında karar alıp, İller Bankası vasıtası ile proje hazırlatıp, suyu götürmek üzere çalışmalar başlattığını ileri sürerek, davalı idarenin suya olan müdahalesinin men'i istemiyle 8.11.1994 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

DOĞANŞEHİR ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 18.4.1995 gün ve E.94/364 K.95/79 sayıyla; köylerin içme ve kullanma suyunun YSE Genel Müdürlüğüne devrine dair 16.7.1964 tarih ve 3349 sayılı kararname ve daha sonra Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Yasa'nın 2. maddesine göre, köy içme ve kullanma suyu ihtiyacının Köy Hizmetleri Genel Müdürlükleri tarafından giderileceğine dair Yasa ve özellikle 7478 sayılı Yasa'nın köyler arası anlaşmazlıklarda uygulanma özelliği ve dava konusu suyun davacı köylere tahsis edildiğine dair, Köy Hizmetleri 6. Bölge Müdürlüğünün 12.3.1988 tarihli tahsis kararı dikkate alındığında, davaya bakma görevinin idari yargı yerine ait olduğu, bu hususta Yargıtayın muhtelif kararları bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacılar, belediyenin bu konuda aldığı encümen kararının iptali ve suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle 11.7.1995 tarihinde idari yargı yerinde dava açmışlardır.

MALATYA İDARE MAHKEMESİ; 8.1.1996 gün ve E.95/652, K.96/2 sayıyla; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Hakkında Yasa'nın 2. maddesinde idari dava türlerinin sayıldığı, buna göre idare mahkemelerinde kesin ve yürütülmesi gerekli (icrai) idari işlemlerin iptali istemleriyle dava açılabilirdiği, yapılan incelemede belediyenin, dava konusu işlem-

le ilgili encümen kararının bulunmadığının anlaşıldığı, bu nedenle encümen kararının iptali istemi yönünden inceleme olanağı bulunmayan davanın reddine; 2577 sayılı Yasanın idare mahkemelerinin görevinin açıklandığı maddesinde, müdahalenin men'i davasının yer almadığı belirtilecek, adli yargının görev alanına giren bu konuda da mahkemenin görevsizliğine karar vermiş, karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacılar, 6.3.1996 tarihli dilekçeyle meydana gelen olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesini istemişler, idare mahkemesi dosyası Başkanın 12.6.1996 gün ve 95/652 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Böylece, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Mustafa Birden, Dr.Erol Alpar ve Halit Karabulut'un katılmaları ile yaptığı 8.7.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu'nun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, suya vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, tapusuz araziden çıkan Karapınar menbanın, Malatya Doğanşehir İlçesi Çığlık, Şatırobası, Çömlekobası ve Gürobası Köylerine içmesuyu olarak tahsisine, 12.3.1987 tarihinde Köy Hizmetleri VI. Bölge Müdürlüğünce karar verilmiş ve ilgili yerlerde ilân edilmiş; köylülerin çalışarak katkıda bulunacaklarına dair taahhütler alınarak ihaleye çıkarılmıştır.

Diğer taraftan Sürgü Belediyesi İller Bankası ile yaptığı anlaşma ile dava konusu kaynağın içme suyu olarak getirilmesi için 18.2.1993 gün ve 2 sayılı Belediye Meclisi kararı almış ve 29.4.1994 tarihli yer teslim tutanağı ile iş yükleniciye verilmiştir.

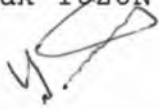
Olayda gerek Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünün, gerekse İller Bankasının ortaya koydukları idari nitelikte işlemler bulunmakta ise de; her iki davada da bu işlemlerin iptaline yönelik bir istek bulunmamakta; tapusuz olan ortak mer'adan çıkan sudan yararlanma hakları olduğunu ileri süren tüzel kişilerin, suya vaki müdahalenin önlenmesi istemi için esasını teşkil etmektedir.

Bir kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında idarece bir zararın doğumuna sebebiyet verilmesi halinde bu zararın tazmini istemi ile idari yargı yerinde; herhangi bir ayni hakka yine idarece müdahale edilmesi halinde ise, adli yargı yerinde müdahalenin men'ine karar verilmesi istemiyle dava açılması mümkündür. Kamu hizmetinin, bir kanunla idareye görev olarak verilmiş olması bir taşınmaza yapılan müdahalenin men'i için açılan davanın idari yargı yerinde görülmesi için yeterli sayılmaz. İdarenin taşınmaz mala veya aynî hakka müdahalesinin hukuka uygun yada aykırı olması işin esasını teşkil eder ve görevli mahkemece incelenmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle, davanın özel hukuk hükümleri çerçevesinde adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Doğanşehir Asliye Hukuk Mahkemesinin 18.4.1995 günlü, E.94/364, K.95/79 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 8.7.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk Tüzün

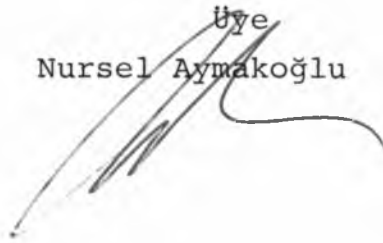
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Aymakoğlu

Üye
Mustafa Birden

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

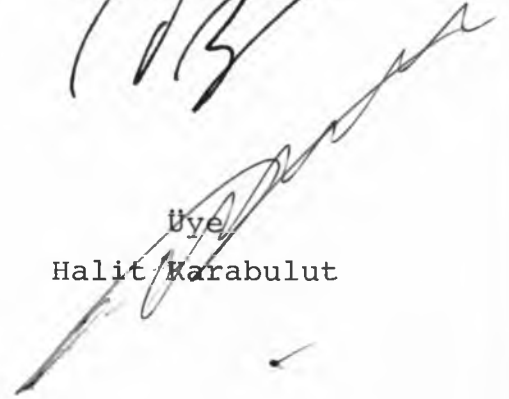
Başkan

Üye
Dr. Erol Alpar

Üye
Halit Karabulut

601